UUDENMAAN
MAISTRAATTI
MAGISTRATEN
I NYLAND

LAUSUNTO 719-2017-19/Ma-1

LAKIVALIOKUNTA

19.4.2017

00102 EDUSKUNTA

Uudenmaan maistraatin lausunto äitiyslakialoitteesta KAA 3/2016 vp

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt Uudenmaan maistraatilta asiantuntijalausuntoa kansalaisaloitteesta, jossa ehdotetaan säädettäväksi äitiyslaki.

Pyydettynä lausuntona Uudenmaan maistraatti lausuu aloitteesta siltä osin, kuin sillä on vaikutusta maistraattien toimintaan:

Tällä hetkellä synnyttäjän äitiyden todentaminen ei kuulu minkään viranomaisen tehtäviin. Maistraatti katsoo, että äitiyslaissa olisi tarkoituksenmukaista säätää siitä, minkä viranomaisen tehtäviin äitiyden selvittäminen esimerkiksi dna-tutkimuksella kuuluu. Maistraattien kannalta ongelma on tullut esiin ulkomaalaisten rekisteröinnin yhteydessä, kun joistakin valtioista ei ole saatavissa laillistettuja asiakirjoja, joiden perusteella äiti ja lapsi olisi mahdollista liittää toisiinsa väestötietojärjestelmässä. Laissa olisi siten syytä säätää selkeämmin se, että myös henkilö joka katsoo olevansa lapsen synnyttänyt äiti, voisi saada äitiyden selvittämisen esimerkiksi lastenvalvojalla vireille.

Kun lapsen synnyttäneen äidin naispuolisen kumppanin voidaan vahvistaa olevan lapsen synnyttäneen äidin ohella lapsen äiti ja tieto on lisättävissä väestötietojärjestelmään, tulee väestötietojärjestelmästä olla saatavissa vaivattomasti ja yksiselitteisesti se tieto, kumpi äiti on lapsen biologinen äiti. Maistraattien tietojen luovutukseen liittyvien tehtävien kannalta on tärkeää, että nämä väestötietojärjestelmään tehtävät merkinnät ja järjestelmämuutokset on valmisteltu asianmukaisesti ja tietojen luovutuksen rajoituksista eri tarkoituksiin on ohjeistettu selkeästi maistraatteja.

Lakiehdotus vaatii korjauksia niiltä osin, kun ehdotuksessa puhutaan rekisteröidystä parisuhteesta. Tasa-arvoinen avioliittolaki astui voimaan 1.3.2017. Jotta lakiehdotus ehdittäisiin muokata nykyisen lainsäädännön mukaiseksi, voimaan tulo olisi syytä asettaa riittävän pitkän ajan päähän.

Uudenmaan maistraatti kannattaa sitä, että äitiyden vahvistamiseen liittyvät tehtävät kuuluisivat maistraattien toimivaltaan ja että nämä tehtävät keskitetään yhteen maistraattiin.

Anne Sänkiaho

Ylitarkastaja, tiimiesimies

Uudenmaan maistraatti